

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. 4. Regum, in quibus describitur
Consilium Ochoziæ à Beelzebub petitum, militum ab Ochoziæ ad Eliam
missorum interitus. Raptus Eliæ in Cœlum, divisio aquarum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

FASCICULUS XLV.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. 4. Regum, in quibus describitur Consilium Ochozia à Beelzebub petatum, militum ab Ochozia ad Eliam missorum interitus. Raptus Elia in Cœlum, divisio aquarum per Elisæum, pœna peccatorum huic Prophetae illudentium.

Considera 1. **H**orrendum illud supplicium, quò missos ab Ochozia Rege milites affecit Cœlum cap. 1. dum ad Imperium Eliæ ultor ignis descendens omnes contempserat. Non dispar supplicium manet eos, qui vel proprio motu, vel aliorum imperio injurias non verentur inferre Sacerdotibus, quos quidem velut Eliam cum militibus illis vocant *Homines Dei*, & *altissimi Ministros*, attamen vilissimorum instar scurrarum quâ verbis quâ factis tractant. S. Cyprianus comminatoria Christi verba: qui dixerit fratri suo: *fatue, reus erit Gehenna &c.* Matth. 5. ponderans ait: *quomodo possunt censuram Dei altissimi evadere, qui talia ingerunt non tantum fratribus sed & Sacerdotibus, quibus honor tantus de Dei Dignitate conceditur, ut in ipsis contemptis ipse contemptus esse censeatur.* Gravem hanc Dei censuram Ozias Rex 3. Reg. 13. qui minari ausus Azariæ & allis Sacerdotibus se increpantibus, leprâ percussus est. Jeroboam 3. Reg. 13. extendens manum contra Prophetam Domini, cum jubens apprehendi, illam exaruisse vidit. Euthimius quidam, ut refert Baron, ad an. 380. domo in proximo conductâ, & paratò curru per integrum expectabat annum, ut occasionem nactus, Ambrosium veheret in exilium, ad hoc scelus à Justina Imperatrice instigatus. Evolutò autem anno Talionis pœnam sensit, in exilium deportatus. Ambrosiò ipsum Viaticò prosequente. Eòdem annò cum Ambrosius sua sederet in cathedra, & una de Arianis Virginibus tribunal conscendens, eum apprehensò vestimentò niteretur ad partem mulierum trahere, ab ipsis cadendum, & ex Ecclesia pellendum, alterò die obiit, ab Ambrosio, nolen-

nolente malum pro malo reddere, ad sepulchrum usque deducta. Nil refero de Macedonio Hæreticorum fautore, qui Ambrosium aliquando ab ingressu Prætorii excludens, cum postea confugeret ad Ecclesiam, apertis januis aditum reperire non potuit. Talibus exemplis, ut opinor, inductus Basilius Imperator, tantum honorem & Reverentiam, quin & obedientiam Sacerdotibus præstari voluit, ut Filium suum seriis hisce hortaretur verbis: *Honor, qui Sacerdotibus defertur, ad Deum refertur, & sicut Ministros tuos in honore haberi justum est, ita & propter Deum Sacerdotes ejus magnificare Sanctum.* Basilius ut ætate, ita & reverentia erga Sacerdotium præcedens Constantinus M. Imperator: oblatos sibi in Nicæno Concilio libellos, de vitiis Sacerdotum tractantes, legere recusavit, inquit: *Sacerdotum vitia non sunt Populo aperienda, ne in inde causâ offendiculi acceptâ licenter peccare aggrediatur.* Dicebat pariter: se Sacerdotem sceleri operam dantem si cerneret, regali Purpurâ contecturum. Alexander M. etsi veræ fidei expertus esset, falsorum Deorum Cultui addictus, attamen Josephô teste lib. 11. antiquitat. cum haberet sibi obvium Sacerdotem Jaddo, Pontificali ornatu vestitum, summa cum veneratione eum excepit gratiose annuens omnibus ejus petitis. At dicit nonnullus sæcularium, plurimos Sacerdotum modernò tempore reperiri, homines de infima plebe natos, & hinc honoris indignos. Reponet eis S. Chrysostr. homil. 3. in 2. Corinth. *etiamsi simus indigni: Legati tamen quicumque illi fuerint, propter Legationis Dignitatem multum honorem consequuntur.* Amasias Aegypti Rex de plebe natales trahens, quando sensit parum honoris sibi hac de causa deferri, jussit catinum aureum sibi afferri, in quo ipse & convivæ priusquam regali accumbebant mensæ, pedes lavabant. Dein ex catino aureo mandavit Idolum confici, publico exponendum Cultui in Altari primario. Utque viditi, certatim populos ad cultum Idoli hujus conflue e, eosdem alloquens dixit: scitisne, ex qua materia Idolum hoc fabricatum sit? utique ex catino, lavandis pedum sordibus prius destinato? sim parentibus ergo licet humilibus in lucem editus, supremus tamen mihi debetur honor, tanquam homini in Regem assumpto. Ita Herodot lib. 3. Haud aliter de sacerdotibus ex plebe natis discurre Christiane Lector. Supplicio igitur impij Ochoziæ & aliorum deterritus, quâ verbis, quâ factis honorem Sacerdotibus debitum non denega, considerans: quâ Reverentiâ salutet Eliam quinquagenarius tertius, à Rege ad ipsum missus v. 13. cap. cit. dum asserit de illo S. Script. *qui cum venisset, curvavit genua coram Elia &c.*

Con-

Considera 2. Eliam igneò curru ex hoc Mundo abductum, veri- N.303.
 tatem illius adagii: *qualis vita, finis ita.* suò probare exemplò. Quam-
 diu Elias hîc viatorem egit, ignis erat, & verbum ejus quasi sacula ardebat
 Ecclef. 48. Atque hinc, qui instar ignis vixerat, è vita hac in igne ave-
 hi debuit, S. Ambros. in ultimo vitæ suæ puncto constitutus, cùm
 cerneret alios deplorare discessum suum, talibûs eos legitur animasse
 verbis: *non sic vixi, ut pudeat ultrâ vos inter vivere, sed nec mori timeo &c.*
 S. Laurent. Justin. jamjam abiturus: *abite,* inquiebat domesticis la-
 crymantibus, *abite hinc cum vestris lacrymis, tempus lætitiæ est non lacrymarum.*
Pudeat vos, mortem timere: cùm Dominus noster Jesus Christus, in cujus conspe-
ctu decumbo, propter nos in cruce decumbere voluerit. Hanc diem semper ob ocu-
los habui. Tu scis Domine Jesu! Surius 8. Janu. S. Hilarius in latrones
 lapsus, & interrogatus: an mortis metu afficeretur? ociùs retulit Mau-
 riliò teste lib. 5. *Mori non timet, qui semper mori paratus est.* Sicut aqua
 saporem contrahit terræ, quam transit, fluens sulphurea aut falsa, si
 tali qualitate affectam repererit terram: ita mors saporem vitæ in-
 duit. Hinc optimè asserit S. Bonavent. Serm. 2. Dom. 15. Pentec.
Nihil in homine moritur, quod in eo antea non vixit: unde manus mea, pes meus,
& alia membra, quæ in me non vivunt, in morte in me mori non possunt. Sic in
Domino moritur, quicumque est membrum Domini per fidem & amorem. Nullus
in eo moritur, qui non vixit in eo. Scholasticos inter fuerat olim in con-
 troverfiam deducta quæstio: quid sit mors? ubi in varias itum est
 sententias, respondente Saphocle: mortem esse ultimum morborum
 medicum, utpote quæ omnibus corporum infirmitatibus finem im-
 ponat. Aliter censuit Sotades, asserens: mortem esse mortalium
 omnium portum. Credebat enim, nos omnes in hac vita haud ali-
 ter, quàm in mari turbido jactari, & mille procellis concuti, à quibus
 per solam mortem in tuto ponamur. Tertuliano placuit mortem
 vocare ultimam quæstionem omnium: is enim æstimaverat, vitam
 nostram esse simillimam scholæ, in qua varias quæstiones moveri &
 motas discuti necessum sit, quas inter difficillima ipsa mors, utpote
 quam declinare nullus Philosopher Aristoteles suam quoque decla-
 turus mentem, mortem nominat: terribilium omnium terribilissi-
 mum. Limitat verò opinionem istam S. Augustinus lib. de civit. Dei
 dicens: *Mors mala putanda non est, quam bona vita præcessit.* Sicque appo-
 sitè ad nostrum loquitur propositum, sentiens nobiscum, mortem
 esse

esse *echonem* vitæ, illis haud dubiè summè terribilem, qui vitam duxissent virtuti dissonam, suavem verò illis, quorum vita bonos mores & virtutum actus resonasset. Posteriores hujus nostræ sententiæ partem probavere exempla præcedentia: primam verò demonstrabunt sequentia. Antiochus per omnia scelera, maximè verò per tyrannicam crudelitatem & superbiam in vita sua vagatus, teste S. Scripturâ 2. Machab. 9. *Pessimè percussus &c. peregrè in montibus miserabilè obitu est vitâ sanctus.* Herodes Rex, cujus scelestam vitam nemo nescit, Act. 12. *consumptus à vermibus, expiravit.* Quis ergò (ut alia Scripturæ exempla silentio involvam) præfatæ non subscribat sententiæ? placeat unum aliud recentius audire, quod Londini in Anglia obtigit Annò 1596. eò tempore lethali correptus morbò, ægrè ultimum trahebat Spiritum Baro de Hounsden, Reginae Elisabethæ à consiliis. Hic paucis ante obitum diebùs horrendum spectaculum suis sensit objectum oculis. Intuebatur nempe complures ejusdem consilii Anglicani Senatores, quos Engelgrav, in luce Evangel. p. 2. D. 3. Advent. §. 1. ex ordine descriptos affert, ego autem brevitatis studiosus nunc taceo. Intuebatur inquam eos, igneis togis circumdatos, quos paulò ante noverat mortuos. Nec suffecerat, illum hòc aspectu terreri, quin & terreri debuit tremendò auditu. Illi enim ei nuntium deferebant; futurum perbrevis, ut eorum assecram inter pœnas infernales ageret. Jubeant adhæc, ut par nuntium Guilielmo Cæcilio thesaurario intimet. Hæc omnia uti contingerant, invisentibus se enarravit Baro de Hounsden, ingenti terrore percussus. Erat inter illos, qui Baronem convenerant nobilis quædam scæmina, quæ de tali spectaculo certior reddi cupiens, ab illo intellexit: verissimè illa omnia & oculis & auribus suis objecta esse, ac proin de salute sua conclamatum. Cumque illa instaret: nihilnè spei aut remedii superesset? respondit, aliud non suppetere, nisi ut excogitetur modus & via, quâ Sacerdos orthodoxæ fidei ad se accessum habeat: conscientia dicente, extra Ecclesiam salvari neminem. Hæc prolocutus, horrendum vociferabatur, & nullum veræ pœnitentiæ signum præferens, vitam quam inter vitia egerat miserrima clausit morte. Talibùs exemplis non parum teritus exclamabis Christiane Lector cum Balaam: *moriatur anima mea morte Justorum!* at carebit vox votumque istud optatò effectu, si dum vivis, non vivas vitâ Justorum. Planè non discedes cum *Elia* igneus, si vixeris aquæ instar frigidus aut tepidus. Esto igitur in vita tua sollicitus

citus cum Elifæo discipulo Eliæ, ut ambules juxta spiritum tibi desuper datum. Divide patientiæ palliō undas tribulationum, quæ tibi occurrunt in hac vita mortali. Sale bonorum operum & meritum amaram mortis corporeæ memoriam salias, & illa dulcorabitur. Non cures, si pietati & simplicitati tuæ à perversis hujus mundi pueris (ut hîc Elifæo obtrigit) illudatur. Sentiant illi vindictam Dei, ab infernalibus urfis lacerandi.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 3. 4. & 5. lib. 4. Regum, in quibus describitur Jorami & sociorum expeditio in Moab. Moabi factum in mactato filio. Multiplicatio Olei per Elifæum, & resuscitatio mortuorum, Naaman leprosi curatio, & conversio. Giezi Simonia & lepra.

Considera I. **T**Orum genus humanum à tribus juratissimis hostibus, N. 304. carne, Mundo & Dæmone cinctum, ceu alterum Regem Moab à tribus hostibus in extremas angustias redactum esse, ut nullus superfuert fugæ salutique locus: horrendâ enim clade per primum protoparentis delictum periisset totum; nî Pater æternus Moabi factum imitatus, primogenitum filium suum obtulisset in Holocaustum, exclamans apud Isiam cap. 53. *Propter scelus populi mei percussi eum.* Ex quo tempore facta est indignatio magna in hostibus, loquar verbis S. Script. citati capitis; & recesserunt ab eo, & reversi sunt in terram suam &c. quin imò non tantum ad extrema salutis venerat genus humanum, sed jam actu instar pueris Sunamitidis ob calorem concupiscentiæ, quò caput illius, Adamus videlicet scientiam divinam appetens, laboraverat, jam mortuum fuerat: Sed hem! verbum Patris hominem extinctum ut redderet vitæ gratiæ, Elifæum egit, primò mittens Giezi, nempe Ministros suos, viros Sanctitate & Miraculorum donò clarissimos, qui baculum Sacræ Doctrinæ imponerent spiritua-liter mortuo, & eum revocarent ad vitam gratiæ. *At non erat vox, neque sensus cap. 4. v. 31.* Tandem ergo Deus assumptâ carne Elifæum indutus, ingrediebatur Domum hujus Mundi, & incumbens super puerum mortuum calefecit eum Doctrinâ suâ, & revixit. *In Elifæo inquit S. Ambros. Epist. 17. Figura Domini processit, qui projecit se, ut mortuum erigeret, in quo Symbolum est: quòd nobis Christus commortuus sit, ut no-*

G g g

bis